

वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

आ.व. २०८०/८१

सुनकोशी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
मुलखर्क, ओखलढुङ्गा
कोशी प्रदेश, नेपाल

नीति तथा कार्यक्रम

श्री गाउँपालिका उपाध्यक्ष ज्यू,
गाँउसभाका सदस्य ज्यूहरु,
कर्मचारी वर्ग,

तथा सम्पुर्ण सुनकोशी गाउँपालिकाबासी आमा, बुबा, दाजुभाई तथा दिदिबहिनीहरु,

"संस्कृति, पर्यटन, कृषी र पूर्वधार,
समावेशी सुनकोशी समृद्धिको आधार "

भन्ने मुल नाराका साथ सम्पन्न हुन लागेको यस गाउँपालिकाको ऐतिहासिक तेह्रौँ गाउँसभामा उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावलाई हार्दिक स्वागत गर्दछु। पूर्वाधार विकासका सूचकका आधारमा विकट र दुर्गम यस गाउँपालिकामा रहेका अवसर तथा सम्भावनाहरुको पूर्ण उपयोग गर्दै आगामी केहि वर्षभित्र आर्थिक, सामाजिक र पूर्वाधारले सम्पन्न एक समृद्ध गाउँपालिकाको स्वरूप रुपान्तरण गर्ने तर्फ यस गाउँ सभामा प्रस्तुत नीति योजना तथा कार्यक्रमहरुले ठोस रुपमा योगदान पुऱ्याउने विश्वास लिएको छु ।

नेपालको संविधान २०७२ अनुसार राज्य सँघीय ढाँचामा रुपान्तरित भएसँगै राज्यका तीन तहका सरकार (संघ, प्रदेश, स्थानीय तह) अन्तर्गत, ७५३ स्थानीय तह मध्ये सुनकोशी गाउँपालिका पनि स्थानीय तह हो । यस सुनकोशी गाउँपालिकाको दिगो शान्ति, सुशासन, विकास र समृद्धि को लागि सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता ल्याउने उद्देश्यले समग्र सुनकोशी गाउँपालिका कार्यालयको सक्रिएता, वडा कार्यालय सञ्चालनमा ल्याइएको नियमितता, वडा अध्यक्ष, कार्यपालिका सदस्य तथा वडा सदस्य र कर्मचारी साथीहरुको सकृयताले नियमितरुपमा नागरिकहरुले सेवा प्राप्त गर्न सक्नु महत्वपूर्ण उपलब्धी हो । स्वास्थ्य संस्था नरहेका वडाहरुमा इकाइ स्थापना गरि नियमित स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने, निजी स्रोतबाट सञ्चालन भएका विद्यालयका शिक्षकहरुको लागि तलव भत्ता व्यवस्थापन, सिकाइ उपलब्धी वृद्धिको लागि विद्यालयहरुमा सञ्चालन गरिएका कार्यक्रमहरु, विद्यालयहरुको भवन शौचालय लगायतका संरचना निर्माण गरिनु, शिक्षक तथा बालकक्षा सहयोगी कर्मचारीहरुको क्षमता विकाससँग सम्वन्धित कार्यहरु सञ्चालन गर्नु, योजना निर्माण तथा सञ्चालन कार्यलाई सहकार्य र समन्वयमा थप प्रभावकारी बनाउँनु, हामी सबैको साझा उपलब्धी हुन । सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाउन तथा गम्भीर प्रकृतिका विरामीहरुको उपचारमा गाउँपालिका सहयोगी बन्ने उद्देश्यले ल्याइएका कार्यक्रमहरुले नागरिकलाई थप राहत र सुविधा पुगेको छ । सबै वडा कार्यालयबाट गाउँपालिका केन्द्र जोड्ने कच्ची सडक निर्माण गर्ने कार्य सम्पन्न भइसकेको छ भने आगामी दिनमा व्यवस्थित र बाह्रै महिना सवारी साधन चल्ने खालको सडक निर्माणको लागि प्रदेश तथा संघीय सरकारसँग अनुरोध गर्ने र स्थानीय तहको स्रोतलाई अधिकतम परिचालन गर्ने नीतिलिइने छ ।

आगामी आर्थिक वर्षमा जेष्ठ नागरिक सँग अध्यक्ष कार्यक्रम, अध्यक्ष शैक्षिक सुधार कार्यक्रम, अध्यक्ष कप खेलकुद, उपाध्यक्ष सुत्तकेरी भेटघाट तथा महिला सचेतान कार्यक्रम, जनता खानेपानी, विपदमा सुनकोशी सरकार, उज्यालो र प्रविधि मैत्री सुनकोशी, गाउँमै पढौँ गाउँमै रमाउँ कार्यक्रम, एक वडा एक रिचार्ज

पोखरी, विद्यालय खेलकुद विकास कार्यक्रम, मेरो सँकल्प राष्ट्र सेवा, मुस्कान सहितको सार्वजनिक सेवा, हाम्रो जंगल हाम्रो धन: फलफूल खेती प्रवर्द्धन, नागरिकको साथि सुनकोशी सरकार, युवा रोजगारी, नागरिकको पिडामा: सुनकोशी सरकार, किसानको साथि : सुनकोशी सरकार, कृषि क्रान्तिमा: सुनकोशी सरकार, जनताको न्यायमा सुनकोशी सरकार, विदेश नजाउँ घरमै रमाउँ कार्यक्रम, नागरिकको उपचारमा सुनकोशी सरकार, पूर्वाधार विकास र सुशासनमा सुनकोशी सरकार जस्ता नागरिक मैत्री कार्यक्रम सँचालन गरी सुनकोशी गाउँपालिकाको बहुआयामिक विकासमा उच्च फड्को मारिने छ ।

कृषि क्षेत्रमा गरिएको लगानीले अपेक्षाकृत प्रभावकारी परिणाम दिन नसकेको गुनासो आइरहेको सन्दर्भमा यस आगामी आ.व. मा विगत झै कृषि क्षेत्रमा कार्य गर्दै आएको साना सिचाई कार्यक्रम लगायतका संस्थाहरु समेतको स्रोतको परिचालन गरि कार्यविधि निर्माण गर्दै प्रत्येक वडामा कम्तीमा एक कृषिपशु उद्गम कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निति लिइनेछ । सोको लागि गाउँपालिकाले ५० प्रतिशत अनुदानको व्यवस्था समेत गर्ने छ । यसरी कृषि तथा पशु उद्गम कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा स्थानीय तहमानै रोजगारी सृजना भई आय आर्जन वृद्धि हुने विश्वास लिइएको छ ।

वर्तमा समयलाई आर्थिक सामाजिक रुपान्तरणको अवसरको रुपमा उपयोग गरी जनचाहना पुरा गर्दै अबको हाम्रो बाटो भनेको सुशासन र तिव्र आर्थिक विकास नै हो । आत्मनिर्भर र स्वाधिन अर्थतन्त्र निर्माण गर्ने स्वस्थ प्रतिस्पर्धात्मक अर्थ व्यवस्था हाम्रो प्रस्थान बिन्दु हो । हामीलाई यो अवस्थासम्म ल्याउन अनवरत संघर्ष गर्ने सम्पूर्ण अग्रजहरु तथा जीवनकै बलिदान समेत गर्ने सम्पूर्ण ज्ञात, अज्ञात शहिदहरु प्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दै अब म यस सुनकोशी गाउँपालिका ओखलढुंगाको आर्थिक वर्ष २०८०।८१को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

१ "अध्यक्ष शैक्षिक सुधार कार्यक्रम" सँचालन गरी आगामी आर्थिक वर्षमा सुनकोशी गाउँपालिकाको शैक्षिक विकास, सूचना प्रविधि तथा साक्षरता सुधार कार्यक्रम सँचालन गरिने छ ।

२. "उज्यालो सुनकोशी अभियान" सम्पन्न गरी आगामी आ.व. भित्र सुनकोशी गाउँपालिकाका सबै जनताहरुमा विद्युतको पहुँच पुर्याइने छ ।

३. विधुत, पर्यटन, सडक, खानेपानी जस्ता विभिन्न पुर्वधारका क्षेत्रको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार गरिने छ साथै सँघीय सरकार र प्रदेश सरकार समक्ष विस्तृत परियोजना बमोजिम बजेटको लागि पहल गरिने छ ।

४. जिल्ला सदरमुकाम देखि सुनकोशी गाउँपालिका सदरमुकाम सम्मको सडक कालोपत्रे गर्न प्रदेश तथा सँघीय सरकार सँग आवश्यक पहल गरिने छ । तथा गाउँपालिकाको क्षेत्र भित्र निर्माण भएका कच्ची सडकमा चोकर विच्छ्यायी सडकको लेवबल मिलाउनुका साथै नालीको व्यवस्था गरिनेछ र बाह्रै महिना सडक संचालनमा ल्याइनेछ ।

५. "गाउँपालिका अध्यक्ष सँग:विद्यालय बालबालिका कार्यक्रम" संचालन गरी बालबालिकाहरुलाई विद्यालय जाँन उत्तप्रेरित गर्ने उदेश्यले सामुदायिक विद्यालयका कक्षा ५ सम्म अध्ययनरत बालबालिकाहरुलाई गाउँपालिकाको लोगो सहितको स्कुल व्याग वितरण गरिने छ ।
६. "गाउँमै पढौँ गाउँमै रमाउँ"कार्यक्रम सञ्चालन गरी सामुदायिक विद्यालयका ५ कक्षा सम्म अध्यापन/अध्यापन गराउने शिक्षक /शिक्षिकाहरुलाई मन्तेश्वरी लगायत अन्य विभिन्न आवश्यक तालिम सञ्चालन गरी क्रमश कक्षा ५ सम्मलाई अंग्रेजी माध्यम मा सञ्चालन गरिने छ ।
- ७ सामुदायिक विद्यालयहरुलाई आवश्यक समायोजन गरी शिक्षक व्यवस्थापन र शैक्षिक सूधारमा विशेष ध्यान दिइने छ ।
- ८ जलस्रोतको संरक्षण तथा जलबायू अनुकुलका लागि एक वडा एक Recharge पोखरीको अवधारणा ल्याई प्रत्येक वडाको उच्च स्थानको एक ठाउँमा Recharge पोखरी बनाइने छ ।
- ९ उपभोक्ता समितिले प्रभावकारी रुपमा कार्य गर्न सक्नु भनी सो को गठन लगतै योजनाको संचालन, आर्थिक पारदर्शिता तथा योजनाको गुणस्तर लगायतका विषयमा उपभोक्ता समितिलाई अभिमुखिकरण गरेपश्चात मात्रै योजनाको कार्यलाई अगाडि बढाइने छ । साथै प्राविधिक लगत स्टमेट अनुसार कार्य सम्पन्न भइ योजना स्थलमा सार्वजनिक परिक्षण भएपछि मात्र अन्तिम किस्ता भुक्तानी गरिनेछ साथै योजना निर्माणको सुरुवाती चरण बाटै योजनाको स्रोत खुल्ने गरी होडिङ बोर्ड लाई अनिवार्य बनाइने छ ।
१०. यस गाउँपालिकाको सबै वडामा खेलमैदान स्थापना गर्न पहल गरिनेछ । गाउँपालिका स्तरिय खेल मैदानको थप स्तरोन्नती गरिने छ । पालिका स्तरीय कबड्डहलको आवश्यक संरक्षण र स्तरोन्ती गरिनेछ ।
११. विद्यालय खेलकुद कार्यक्रम लाई प्रभावकारी बनाउन । आगामि आ. ब. मा चौतारा मा.वि .सुनकोशी ५ र कटुञ्जे मा.वि. सुनकोशी ९ मा खेल मैदान निर्माण गरिनेछ । साथै अन्य विद्यालयहरुमा क्रमश खेल मैदान निर्माण गरिदै लगिने छ ।
१२. 'हाम्रो जंगल हाम्रो धन : फल पूल खेती प्रबर्धन' कार्यक्रम संचालन गरी बन्यजन्तुको संरक्षण तथा बनजंगलको महत्व वढाउन बनजङ्गलमा फलफुलका विरुवा रोपिने छ । नाङ्गो पाखा तथा भिरहरुमा वृक्षरोपण कार्यलाई प्रोत्साहित गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइएको छ ।

१३ .आगामि आ.ब. मा गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माण सम्पन्न गरी आधुनिक, अपाङ्गमैत्री र सुविधा सम्पन्न भवन बाट सेवा प्रवाह गरिने छ तथा वडा कार्यालय भवन निर्माण कार्यलाई अगाडी बढाइने छ ।

१४. “जनता खानेपानी कार्यक्रम “ संचालन गरी खानेपानीको पहुँच नपुगेका घर तथा वस्तिहरुमा १ घर १ धारो कार्यक्रम संचालन गरी सबै नागरिकलाई स्वच्छ पिउने पानीको प्रबन्ध गरिनेछ ।

१५. महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकालाई प्रदान गर्दै आएको प्रोत्सानहन रकम लाई निरन्तरता प्रदान गरिने छ ।

१६. “नागरिकको साथि :सुनकोशी सरकार” कार्यक्रम संचालन गरी गंभिर प्रकृतिको रोगको पहिचान गरि उपचारमा सहयोग पुर्याउने उदेश्यले रोग पहिचान सिविर संचालन गरिनेछ । साथै रोग पहिचान भएका विरामिको उपचारको लागि गाउँपालिका बाट आर्थिक सहायतामा स्वरुप २५,००० सहयोग गरिने छ र पाठेघरको अप्रेशन गर्नुपर्ने महिलाको अप्रेशन पश्चात समेत १५,००० प्रदान गरिनेछ ।

१७. आयुर्वेद चिकित्सक पद्धति लाई प्रयोग गर्दै जनतामा स्वास्थ्य सेवा पुराईनेछ ।

१८ . स्वास्थ्य चौकी बन्न बाँकी वडाहरुमा स्वास्थ्य चौकी स्थापनाको लागि माथिल्लो निकायसमक्ष माग/पहल गरिने छ भने स्थापीत स्वास्थ्य चौकीहरुको सेवा प्रवाहका सुधार गरिने छ ।

१९ सुनकोशी गाउँपालिकामा निर्माणाधिन ५ बेडको अस्पतालको निर्माणको लागि सम्बन्धित निकायसँग पहल गरिने छ र उक्त अस्पताललाई सबैखाले सुविधा सम्पन्न अस्पताल बनाउन पहल गरिने छ ।

२०. यस गाउँपालिकामा एम्बुलेन्सको व्यवस्थाको लागि प्रदेश सरकार, दाँतु निकाय समक्ष माग गरिने छ ।

२१ . “नागरिकको पिडामा:सुनकोशी सरकार” कार्यक्रम संचालनमा ल्याई सुनकोशी गाउँपालिका अन्तर्गतका सम्पूर्ण वडाहरुमा मृत्यु हुने मृतकका आफन्तहरुलाई समवेदना प्रकट गर्दै मृत्यु संस्कारको लागि प्रति परिवार नगद रु ५०००। प्रदान गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ । पोष्ट मार्टम गर्नको लागि लानु पर्ने भएमा यातायात खर्च वापत थप ५ हजार दिईनेछ ।

२२. “जेष्ठ नागरिक सँग अध्यक्ष” कार्यक्रम संचालन गरी, जेष्ठ नागरिक सँग भेटघाट गरिने छ तथा जेष्ठ नागरिकलाई सम्मान/कोसेली स्वरूप एक थान इलेक्ट्रिकी जग र एक थान हरलिस वितरण गरिने छ ।

२३. विद्यालय स्वास्थ्य कार्यक्रम अन्तर्गत प्रत्येक महिना सबै विद्यालयहरूमा विद्यार्थीहरूको स्वास्थ्य परिक्षण तथा परामर्श सेवा उपलब्ध गराइनेछ । साथै स्वास्थ्य कर्मीबाट विद्यालयमा शिक्षण गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।

२४. यस गाउँपालिका भित्रका विद्यालयहरूबाट माध्यमिक परीक्षा उत्तीर्ण गर्ने उत्कृष्ट १।१जना छात्र र छात्राहरूलाई क्रमशः १५ हजार, १० हजार नगद सहित सम्मानित गरिने छ । साथै सुनकोशी गाउँपालिका भित्रका विद्यालयहरूबाट माध्यमिक परीक्षा उत्तीर्ण गर्ने उत्कृष्ट १।१जना दलित छात्र र छात्राहरूलाई पहिलो प्राथमिकता दिइनेछ ।

२५. यस गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका विद्यालयहरूको विद्यार्थी संख्या भूगोलको आधारमा पूनःनक्साङ्कन गरिनेछ । यस क्रममा विद्यालयहरू गाभ्ने तथा विद्यालयहरूको स्थापना गर्ने समेत कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

२६. प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षामा जोड दिदै यस गाउँपालिका भित्र संचालनमा रहेका तथा संचालनको प्रकृत्यामा रहेका प्राविधिक धार तर्फका सामुदायिक विद्यालयहरूलाई विद्यालयको तत्कालीन आवश्यकताको पहिचान गरि आवश्यक सहयोग गरिनेछ ।

२७. आगामि आ.ब. मा पालिका सदरमुकाममा आँखा जाँज ईकाई स्थापना गरि आँखाको उपचारबाट नागरिकलाई लाभान्वित बनाउन पहल गरिने छ ।

२८. “उपाध्यक्ष सँग सुत्केरी भेट कार्यक्रम” स्थापना गरि उक्त कार्यक्रमका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरने छ साथै उपाध्यक्षको नेतृत्वमा महिला सचेतना, लैङ्गिक हिँसा निवारण तथा न्यायिक पहुँच सुधारका कार्यक्रम ल्याइने छ ।

२९. पालिकाभित्र व्यापार व्यावसाय संचालन गर्नेहरूले अनिवार्य रुपमा मूल्यसूची टाँस गर्नु पर्ने साथै दर्ता नविकरण लाई अनिवार्य गरिने छ ।

३०. महिलाहरूको स्तन क्यान्सर/पाठेघरको क्यान्सर/आँङ्ग खस्न समस्या समाधानका लागि आवश्यक पहल गरिने छ । साथै विगतको जन्म संस्कार कार्यक्रम लाई निरन्तरता दिइने छ ।

३१. यस गाउँपालिका भित्रका विद्यालयहरूको शैक्षिक सुधारको लागि थप कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छ । एक विद्यालय एक नर्स व्यवस्थाको लागि पहल गरिनेछ । विद्यालयहरूमा

सामुदायिक प्रहरी साझेदारी लगायत खेलकुदको तालिम संचालन गराउन प्रोत्साहित गरिने छ ।

३२. यस गाउँपालिका भित्र संचालनमा रहेका विद्यालयहरूमा स्थानीय तथा मातृभाषा शिक्षा संचालन गर्नका लागि पाठ्यक्रम तयारको पुर्व तयारी तथा कक्षा संचालनका लागि आवश्यक नीतिगत व्यवस्थाहरू गरि संस्कृतिको संरक्षण र प्रवर्द्धन गरिने छ । साथै छुवाछुत मुक्त यस सुनकोशी गाउँपालिकामा अझै धेरै सामाजिक सुधारको लागि स्थानीय पाठ्यक्रममा विषय वस्तु समावेश गरिने छ ।

३३. विभिन्न विषयहरूमा संचालन हुने तथा स्थापना भएका सामुदायिक क्याम्पसलाई आवश्यक सहयोग र सहजिकरण गरिने छ ।

३४. राष्ट्रपति रनिङ सिल्ड प्रतियोगितामा सहभागी विद्यालयहरूलाई प्रोत्साहित गरिनेछ । साथै जिल्ला स्तरिय राष्ट्रपति रनिङ सिल्ड प्रतियोगितामा सहभागी भई यस गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका माध्यामिक विद्यालयले प्रथम स्थान हासिल गरेमा उक्त विद्यालयलाई रु १ लाख नगद सहित सम्मानित गरिने छ ।

३५. विद्यालयमा समायोजन हुँन बाँकी यस पालिका भित्र संचालित सामुदायिक अध्ययन केन्द्रहरू लाई नजिकैको विद्यालय वा अपग्रेड भएको विद्यालयमा एकीकरण गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाईने छ ।

३६. सुनकोशी गाउँपालिका भित्र रहेका सामुदायीक विद्यालय बाट अध्यान गरि MBBS अध्ययन गर्न चाहाने सर्व उत्कृष्ट अंक ल्याएमा एक छात्रा तथा छात्र को लागी मापदण्ड बनाई सहयोग छात्रवृती स्वरुप केही रकम प्रदान गरिनेछ ।

३७. दुध तथा मासु उत्पादनमा आत्मनिर्भर बनाउन आवश्यक कार्यक्रम ल्याइने छ । गाउँपालिका क्षेत्रमा दुध डेरी तथा दुध संकलन गर्न दुग्ध चिस्यान केन्द्र तथा कृषि जन्य उत्पादनको संकलन तथा चिस्यान केन्द्र स्थापना गरिने छ । चालु आ.ब.मै पालिका सदरमुकाम क्षेत्रमा एक चिस्यान केन्द्र निर्माण गर्न उचित पहल गरिने छ ।

३८. मोलुङ तथा सुनकोशी किनारमा रहेका खेतियोग्य तर सिँचाईको अभाव रहेका खेतियोग्य जमिनको लागि साना सिँचाई कार्यक्रम मार्फत सिँचाईको व्यवस्था गरिने छ साथै सौर्य सिँचाईको लागि बैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्र मार्फतका कार्यक्रम संचालनको लागि पहल गरिनेछ ।

३९. विभिन्न समयमा उत्पादन हुने कृषि उपजको कृषि प्रदर्शनी आयोजना गरी उत्कृष्ट कृषकलाई सम्मान गरिने छ साथै एक गाँउ एक उत्पादन गरिनेछ ।

३९. योजना संचालन लाई प्रभावकारी नागरिक मैत्री तथा सुशासन मैत्री र प्रभावकारी बनाउनको लागि एक योजना बुक(बुकलेट) बनाइ सबै प्रकारका कागजपत्रहरु एकै ठाउँमा हुने व्यवस्था मिलाइ नागरिकमा कागजी झनझटको समस्या समाधान गरिने छ ।
४०. सुनकोशी गाउँपालिकामा उत्पादित कृषी उपजहरुको बिक्री बितरणको लागि गाउँपालिका आसपास हाट बजारको व्यवस्थापन गरिनेछ । साथै प्रत्येक वडामा कम्तीमा एक हाट बजार को लागि पहल गरिने छ ।
- ४१ . यस गाउँपालिकामा स्थापना भई निष्कृय रहेका कृषि सहकारीहरुलाई सक्रिय बनाउनुका साथै प्रत्येक वडामा एउटा कृषि सहकारी स्थापना गरिने छ । वडाका प्रत्येक घरपरिवारलाई कम्तीमा एउटा सहकारी सस्थाको सदस्यता प्राप्त गर्न अवश्यक व्यवस्था सहित प्रोत्साहित गरिने छ । साथै एक वडा एक महिला सहकारीको अवधारणालाई अगाडि वढाइने छ । कुटानी पिसानी मिल थप विस्तार गरिने छ, उक्त कार्यको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरिनेछ ।
४२. कृषी क्षेत्रमा बाली बिमा, पशु विमा तथा आम नागरिकको स्वास्थ्य विमा लगायतका कार्यक्रम संचालन गर्न आवश्यक पहल गरिने छ । साथै दिगो कृषिको माध्यमवाट कृषकको जिविकोपार्जन सुधार कार्यक्रममा विशेष जोड दिइनेछ ।
४३. "आत्मानिर्भरताका लागि आफ्नै उत्पादन कार्यक्रम सञ्चालन गरि कृषि, पशुपालन, नगदेवालि लगाएतका क्षेत्रलाई वैज्ञानिक, व्यवसायिक, तथा उत्पादन मुलक बनाई थप रोजगारिको सिर्जना गरिनेछ । उक्त कार्यक्रमको दायरामा साना किसानलाई प्राथमिकता दिइने छ ।
४४. स्थानीय तहमा नै युवाहरुलाई रोजगारी प्रदान गर्ने उद्देश्यले विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरुको सहकार्यमा लघु उधम विकास कार्यक्रम मार्फत थप उद्यमिहरुको उत्पादनमा जोड दिइने छ । उद्यमशिलता विकास कार्यक्रम तथा प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम मार्फत गाउँपालिका भित्रका वेरोजगार युवाहरुलाई स्वरोजगार वनाउन "विदेश नजाउ घरमै रमाउ " कार्यक्रमलाई उच्च प्राथमिकताका साथ सञ्चालन गरिने छ ।
४५. संभाव्यता अध्ययन गरी आम्दानिको स्रोतलाई वृद्धि गर्दै रोजगारी समेत सृजना गर्ने उद्देश्यले चिया, कफि, तथा जडिवुटी खेति कार्यलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।
४६. कर्मचारीवाट नतिजामूखी कार्य सम्पादनको लागि विषयगत शाखा र कर्मचारीहरुको मासिक रुपमा कार्ययोजना तर्जुमा र प्रगति समीक्षा गरिने छ । साथै जनमैत्री सेवा प्रवाहका लागि कर्मचारीको क्षमता विकास गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिइएको छ ।

४७. गाउँपालिका र सबै वडा कार्यालयहरूमा दक्ष कर्मचारी सहित सूचना प्रविधि मैत्री सेवा प्रवाहमा जोड दिने छ ।

४८. यस गाउँपालिकाका गतिविधिहरूलाई नियमित रूपमा नागरिक समक्ष सार्वजनिक गर्ने उद्देश्यले स्थानीय सञ्चार माध्यमहरूको प्रयोग गरी " निरन्तर अगाडी बढदै छ सूनकोशी सरकार "कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

४८. मातृशिशु स्याहार अन्तर्गत सुत्केरी भेट कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ।सोका लागि सूनकोशी गाउँपालिका भित्र रहेका वर्थिङ सेन्टर वा स्वास्थ्य संस्थाको प्रेषणमा नियमित गर्भ परिक्षण गराई सुत्केरी हुने आमा र शिशु स्याहारको लागि "स्वास्थ्यका लागि पोषण कार्यक्रम" सञ्चालन गरि प्रति सुत्केरी आमालाई तिन हजार प्रदान गरिनेछ ।

४९. विवाहित महिलालाई कम्तीमा माध्यामिक तहको शिक्षाको पहुच वृद्धि गर्न वुहारी छात्रा वृत्ति कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।सोका लागि प्रति वुहारी छात्रा रु. ५ हजार वार्षिक छात्रावृत्ति प्रदान गरिने छ । उक्त छात्रावृत्ति प्राप्त गर्नको लागि वैधानिक विवाह भएको हुनु पर्ने छ ।

४९. ३५ वर्ष उमेर पुरा भई विवाह नभएका एकल महिलालाई निजको स्वास्थ्य उपचारको लागि वार्षिक रु ६ हजार औषधी उपचार खर्च कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।

५०. विवाह भई पैतिस वर्ष नपुग्दै महिलाइहरु एकल विधवा भएमा निजलाई प्रति एकल महिला वार्षिक रु ६ हजार औषधी उपचार खर्च कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।

५१. लैङ्गिक हिंसा तथा घरेलु हिंसाको न्युनिकरण तथा महिला लक्षित कार्यक्रमहरु महिला विकास शाखा र गाँउपालिका स्तरिय आमा समुह सञ्जाल मार्फत विभिन्न सचेतनाका कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ।

५२. जनसहभागितापुर्ण तथा विकेन्द्रित विकासमा जोड दिइने छ । दलित जनजाति लगायत विभिन्न लक्षित कार्यक्रहरु संचान गरिने छ ।

५३. प्रत्येक वडाबाट एक/एक जना सबै भन्दा वृद्ध महिला,पुरुष, दलित, जनजाति तथा अपाङ्गलाई नगद रु. ५ हजार नगद सहित सम्मानित गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिएको छु ।

५४. स्थानिय लोकबाजा संरक्षण तथा सम्बर्धन सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरु संचालनमाजोड दिईने छ ।

५५. गाउँपालिका स्तरिय अध्यक्ष कप खेल कुद कार्यक्रम लाई बृहत र बहुपक्षीय रुपमा सञ्चालन गरिने छ ।
५६. बनजन्य तथा जडिबुटी संरक्षण गर्नुका साथै व्यापारिक महत्वका जडिबुटीको उत्पादन तथा संकलनलाई व्यवस्थित बनाई प्रोत्साहित समेत गरिने छ ।
५७. योजना संचालनको क्रममा रोजगारी सृजना गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिइने छ । कर तिर्ने, योजना संचालनका क्रममा पारदर्शिता तथा जिम्मेवारीका साथ संचालन गर्ने, सेवा प्रवाहमा सहजीकरण गर्ने, विकास निर्माणका पूर्वाधार तथा सार्वजनिक सम्पदा लगायतको संरक्षण, समाजमा आपसी सम्मान तथा सद्भाव कायम गर्दै शान्तिपूर्ण सामाजिक परिवेशको निर्माण गर्ने लगायतका आम नागरिकका कर्तव्यहरुलाई बोध गराउन विशेष पहल गरिनेछ । राजस्व सँकलनको दायरा विस्तार गरिने छ ।
५८. विपन्न, महिला दलितहरुलाई जिविकोपार्जनमा सहजता लाउने उद्देश्यले घरेलु तथा साना उद्योगहरु प्रत्येक वडाहरुमा साना उद्योग संचालन गरिनेछ ।
५९. न्यायिक समितिको कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाउन आवश्यक दक्ष जनशक्तीको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
६०. गाउँपालिकाको स्विकृती वेगर गैरसरकारी संस्थाहरुका क्रियाकलापहरुलाई गाउँपालिका क्षेत्रभित्र निषेध गरिने छ भने विकास कार्यमा सहकार्य गर्ने विभिन्न गैरसरकारी संस्था तथा इच्छुक व्यक्ति वा निकायसँग गाउँपालिकाको उद्देश्य अनुरूपका कार्यक्रम संचालनमा भने सहकार्यात्मक ढंगले अघि बढ्ने नीति लिइने छ ।
६१. सेवा प्रवाह तथा विकास निर्माणका कार्य संचालनमा सुशासन, पारदर्शिता तथा जवाफदेहिताको मान्यतालाई अवलम्बन गरिने छ ।
६२. यस कार्यालय तथा मातहतका कार्यालयहरुबाट प्रदान गर्ने सेवालाई कम्प्युटरकृत, पारदर्शित, नागरिक मैत्री गरिने छ ।
६३. गाउँपालिकाको निर्णयले आवश्यकताको आधारमा कानुनी प्रकृया पुरा गरि वा सेवा निरन्तरता दिइएका कर्मचारीहरुलाई प्रभावकारीता तथा सेवा प्रवाहमा दक्षताको आधारमा सेवा निरन्तरता दिइने छ ।

६४. यस गाउँपालिकाभित्र संचालन भएका विभिन्न योजनाहरूमा बाँकी रहेको पेशकी बेरजु तथा अन्य बेरजु फछ्यौट लागि आवश्यक पहल गरिने छ साथै शुन्य बेरजु कायम गर्न पहल गरिने छ।
६५. विपद व्यवस्थापन योजना तथा कार्ययोजना निर्माण गरिने छ भने विपद व्यवस्थापन सम्बद्ध निकायसँगको समन्वयमा विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम संचालन गरिने छ।
६६. वृहत आयोजना बैंक सहितको एक आवधिक योजना तयार गरिने छ साथै मध्यकालिन खर्च सँरचनाको माध्यमबाट आवधिक योजना र बजेट विच आवश्यक तालमेल मिलाइने छ।
६७. स्थानीय स्रोत र साधनको पहिचान तथा संरक्षण गरिने छ। उक्त स्रोतको परिचालनबाट स्थानीय जनताको आर्थिक वृद्धि तथा विकास गराउने उद्यमशिलताका कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छ।
६८. यस गाउँपालिका भित्रका नदी तथा अन्य सार्वजनिक स्थानको लगत सङ्कलन गरि अभिलेख अध्यावधिक गर्नुका साथै सरकारी अमिनद्वारा जग्गा छुटाएर सार्वजनिक हितमा उपयोग गरिने नीति लिइनेछ। साथै भु उपयोग योजना तथा जग्गा बर्गिकरण कार्य सम्पन्न गरिने छ।
६९. वातावरण प्रभावबाट पर्ने असरलाई न्युनीकरण गर्नका लागि आवश्यक कार्यहरू गरिने छ। साथै विपद बाट हुने क्षति न्युनिकरण तथा राहत उद्धारकार्य गर्न समेत सहज होस भन्ने उदेश्यले विपद प्रतिकार्य योजना निर्माण गरिने छ। तथा सचेताना कार्यक्रम गरिने छ।
७०. यस गाउँपालिका अन्तर्गत कार्यरत कर्मचारीहरूमध्येबाट नियमितता, सेवामैत्री व्यवहार, निष्पक्षता, कार्यतत्परता लगायका आधारमा उत्कृष्ट १ महिला र १ पुरुष कर्मचारीलाई नगद रु १५ हजार सहित सम्मानित गरिने छ।
७१. जलवायु परिवर्तनको आम जनमानसमा परेको तथा पर्न सक्ने असर कम गर्न जलवायु परिवर्तन सचेतना कार्यक्रम संचालन गरिने छ।
७२. वातावरणमैत्री विकास पद्धतीलाई विकासको संरचना निर्माणको क्रममा प्राथमिकताका साथ ध्यान दिई विकास कार्यबाट वातावरणमा पर्नसक्ने प्रतिकूल प्रभावलाई न्युनीकरण गर्ने उपायहरूलाई अवलम्बन गरिने छ।
७३. गाउँपालिकाको पूर्व स्वीकृती, सहमति, जानकारी विना कुनै पनि लघु वित्त कम्पनीहरूलाई आर्थिक कारोवार गर्न रोक लगाइनेछ। यदि त्यस्तो पाइएमा नियमानुसार कडा भन्दा कडा कारवाहीको प्रकृया अगाडी बढाइने छ।

७४. नागरिक हरुको सुरक्षाका लागि "आपतकालिन गाउँ सरकार कार्यक्रम सञ्चालन" गरिने छ ।
७५. मेरो सङ्कल्प राष्ट्र सेवा कार्यक्रम सञ्चालन गरीने छ उक्त कार्यक्रम मार्फत सरकारी सेवामा गाउँपालिका भित्रका नागरिकहरुको प्रतिनिधित्व बढाउन तथा युवा बेरोजगारी सँख्या घटाउन गाउँपालिका बाट लोकसेवा तयारी कक्षा सञ्चालन गरिने छ ।
७६. सुशासन र सदाचार गाउँपालिका समृद्धिको आधार भन्ने मुल नारा सहित । उक्त कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउनका लागि नागरिकसँग अध्यक्ष कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
७७. कृषि उत्पादनमा वृद्धि तथा बालि संरक्षण र बालि रोग नियन्त्रणका लागि बिज्ञहरुको उपस्थितिमा Plant clinic संचालन गरिने छ । साथै माटो सुहाउँदो बालि सुधारको लागि माटो परिक्षण शिविर संचालन गरि माटो सुहाउँदो कृषि बालि उत्पादन गरिने छ । कृषि क्षेत्रको विकासका लागि अन्य दातृ निकाय सँग समन्वय गरिने छ ।
७८. योजना संचालन प्रकृयालाई थप-प्रभावकारी बनाउनको लागि उपभोक्ता समितिलाई थप जिम्मेवार बनाउने उद्देश्यले वडा स्तरीय योजनाको हकमा वडा कार्यलय तथा पालिका, प्रदेश र संघ स्तरीय योजनाको उपभोक्ता समिती गाउँपालिकाको रोहवरमा गठन गरिने छ ।
७९. सुनकोशी गाउँपालिका भित्र रहेका युवा/युवतीहरुलाई देशको शासन व्यवस्थाप्रति जागरुक बनाई सक्षम बनाउने उद्देश्यले युवा क्लब गठन तथा नमुना सँसद अभ्यास कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
८०. "स्वागत गर्दछः सुनकोशी सरकार" कार्यक्रम संचालन गरी सुनकोशी गाउँपालिका भित्र अन्य क्षेत्रका नागरिकलाई बसाइ सरि आउँन प्रोत्सान/आकर्षण गर्ने उद्देश्यले अन्य क्षेत्रबाट सुनकोशी गाउँपालिका भित्र बसाई साराइ गरि आउने नागरिक लाई सहयोग/प्रोत्साहन स्वरुप एक थान दुहुनु गाई वा सोको लागि अधिकतम रु ३० हजार सहयोग प्रदान गरिने छ ।
८१. सुनकोशी गाउँपालिका भित्रका बेरोजगार युवा, युवती तथा महिला, पुरुषहरुलाई स्वरोजगार बनाउने उद्देश्यले विविन्न सिप मुलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
८२. वैदेशीक रोजगारबाट फर्किएका युवाहरुलाई लक्षित गरि युवा रोजगार कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
८३. नेपाल सरकारबाट संचालित गरिबसंग विश्वेश्वर कार्यक्रमलाई थप व्यवस्थित प्रभावकारी बनाउन आवश्यक पहल गरिनेछ ।

८४. सुनकोशी गाउँपालिका भित्रका पुर्वधार बिकासका आयोजनाहरुलाई थप गुणस्तर कायम गर्न प्राविधिकहरुलाई थप ज्ञान उपलब्ध गराउने उदेश्यले क्षमता बिकास तालिम संचालन गरिनेछ ।

८५. सुनकोशी गाउँपालिकाको जनप्रतिनिधीहरु र कर्मचारीहरुलाई नेपाल भित्रको नमुना गाउँपालिकामा अध्ययन भ्रमण गराईने छ ।

८६. यस गाउँपालिका क्षेत्रमा प्राविधिक विद्यालयको स्थापना तथा प्राविधिक शिक्षाको विस्तारको लागि पहल गरिने छ । शिक्षा सम्बन्धी आवश्यक कार्याविधि बनाई लागु गरिनेछ ।

८७. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका सम्भावित धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रहरुको पहिचान गरि पर्यटकिय क्षेत्रका रुपमा विकास गर्नका लागि पर्यटन पूर्वाधार गुरु योजना निर्माण गरिने छ । धार्मिक तथा पर्यटकिय महत्वका मठमन्दिर गुम्वा इत्यादि संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गरिने छ ।

८८. सुनकोशी गाउँपालिका वडा नं ५ मा भएको अन्तराष्ट्रियरुपमा चर्चित कलात्मक बुद्धको मुर्तीलाई सुनकोशी कै गौरवशाली धार्मिक स्थल बनाईने छ ।

८९. "वृद्ध भत्ता सँगै: जेष्ठ नागरिक स्वास्थ्य कार्यक्रम" संचालन गरी नेपाल सरकार मार्फत हाल वितरण भएको सामाजिक सुरक्षा भत्ताको रकममा वितरणमा सहजिकरण गरिनेछ । । साथै सामाजिक सुरक्षा भत्तालाई बैंक मार्फत नजिकको टोलबस्ती बाटै वितरण गर्ने तथा जेष्ठ नागरिकको ३।३ महिनामा वृद्ध भत्ता वितरणकै समायमा स्थानीय स्वास्थ्य कर्मीहरु बाट स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।

९०. सुनकोशी गाउँपालिका भित्रका महिला यौन दुरव्यवहार रोकथामको लागि Community-Police Partnership Program संचालन गरिने छ ।

९१. यस जिल्लाका घरेलु हिंसा महिलाहरुको न्यायमा थप पहुच अविवृद्धिका लागि जिल्ला SAVE HOUSE संग सहकार्य गरि आगाडी बडाईनेछ ।

९२. "जनतासंग जनप्रतिनिधी कार्यक्रम" मार्फत प्रत्येक वडामा अर्धवार्षिक वा बार्षिक रुपमा संचार माध्यमको प्रत्यक्ष उपस्थितीमा संचालन गरिनेछ ।

९३. सुनकोशी गाउँपालिका भित्र प्राविधिकधार संचालन भएको विद्यालयको स्तर उन्नति गर्नुका साथै पुर्वधार तथा स्रोत साधनले सम्पन्न प्रवुद्ध माध्यामिक विद्यालयमा कृषि तर्फको स्नातक तहको अध्यापन हुने क्याम्पस स्थापनाको लागि आवश्यक पहल गरिने छ ।

९४. सुनकोशी गाउँपालिकाको भुगोल र सम्भाव्यता अध्ययन गरि २० देखि २५ वर्ष सम्मको गुरुर्योजना तयार बनाईनेछ ।
९५. सुनकोशी गाउँपालिका खसआर्य,जनजाती, महिला, दलित, पिछडिएका बर्गहरुको प्रतिभा तथा क्षमताको मुल्यांकन गरी कार्यक्रम अगाडी बढाईने छ ।
- ९६.बालबालिका तथा अपाङ्गमैत्री क्षमता अभिवृद्धि तथा सहभागिता मुलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ । साथै बालबालिका तथा अपाङ्गमैत्री भौतिक संरचना निर्माणमा जोड दिईनेछ ।
- ९७ करुणा फाउन्डेसन सँग सहकार्य कार्यक्रम सँचालन गरी अपाङ्ग तथा फरक क्षमता भएका बर्गको संरक्षण र उत्थान गरिने छ ।
- ९८ सुनकोशी गाउँपालिका वडा नं-२ मा ५७ घरधुरीहरुलाई एक घर एक धाराको लागि दातृनिकाय सँग पहल गरि ,सुनकोशी २ मा खानेपानीको व्यवस्था गरिने छ ।
- ९९ 'किसानको साथी:सुनकोशी सरकार' कार्यक्रम संचालन गरी पहाडी फलफूल प्रवर्दन तथा खाद्यान्नमा उन्नत बीउ उपयोगका कार्यक्रम सँचालन गरिने छ ।
- १०० सुनकोशी गाउँपालिकाबाट अन्य गाउँपालिका सदरमुकामसम्म जोडने मोटरबाटो निर्माण तथा स्तरोन्नतरी कार्यक्रमसँचालन गरिने छ । प्रदेश तथा सँघीय सरकारक समपुरक अनुदान तथा गाउँपालिका साझेदारी मार्फत आगामि आ.ब.मा सुनकोशी गाउँपालिकाबाट सुनकोशी १० वडा कार्यालय हुँदै मोलुङ् गाउँपालिका जोडने बाटोको स्तरोन्नती गरिने छ।साथै सुनकोशी १० वडा कार्यलयक्षेत्रका ३०० घर धुरी लाई खानेपानीको व्यवस्था गरिने छ ।च्यानम देखि पालिका हुँदै वडा नं-१थुल्मे घाट सम्म जोडने मोटरबाटो स्तरोन्नती गरिने छ ।
१०१. बिद्यालय कर्मचारी,बालविकास,बिद्यालय लेखा कर्मचारीहरु लाई नेपालसरकारको मापदण्ड बमोजिम न्यूनतमा पारिश्रमिक उपलब्ध गराउने कार्यक्रमलाई विगतमाझै निरन्तरता दिइने छ ।
१०२. माथि उल्लेखित नीति तथा कार्यक्रमको प्रभाकारी कार्यान्वयनका लागि मासिक रुपमा कार्यपालिकामा र त्रैमासिक रुपमा शाखागत रुपमा मुल्याङ्कन गरी नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि थप पहल गरिने छ ।

अन्त्यमा,सुनकोशी गाउँपालिकाको यस ऐतिहासिक तेह्रौँ गाउँसभाको अवसरमा यस कार्यक्रमा उपस्थित भई सुनकोशी गाउँपालिकालाई समृद्ध बनाउने अभियानमा प्रेरणा प्राप्त

भएको अनुभूति गराउनु भएकोमा सम्पूर्ण गाउँपालिका वासी वुवा आमा दाजुभाई दिदि
वहिनीहरु, गाउँपालिका उपाध्यक्ष ज्यू, वडा अध्यक्ष ज्यूहरु, कार्यपालिका सदस्य ज्यूहरु,
गाउँसभा सदस्य ज्यूहरु, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू, प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रुपमा सहयोग
पुर्याउनु हुने राजनैतिक दल, सञ्चार कर्मी, सुरक्षा कर्मी, समाज सेवी र आम नागरिक समाज
लगायत सम्पूर्ण कर्मचारी तथा यहाँ उपस्थित सबैमा सुनकोशी गाउँपालिकाको तर्फबाट
हार्दिक आभार तथा कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु।

धन्यवाद।

कमल तामाङ

अध्यक्ष

सुनकोशी गाउँपालिका

२०८० असार १० गते